

Pole jako zahrádka

Za rodinou Markových jsme se vydali do Řásné u Telče. Hned, jak jsme uhnuli z hlavních cest, přivítaly nás závěje sněhu tak, jak se na správnou Vysočinu patří. Možná, že někteří řidiči by mohli být z takového nadělení přírody malinko rozmrzelí, avšak pro farmáře po období sucha jsou přívaly pomalu tajícího sněhu příslibem lepších zítřků.

Jan Marek se svým synem, synovcem a zetěm obhospodařuje 370 hektarů zemědělské půdy v systému ekologického zemědělství. Téměř 200 ha je orná půda, na které je pěstována pšenice, oves, lupina, jeteloviny a brambory. Ekologické osivo si Markovi produkují sami, anebo ho nakupují z certifikovaných ekologických zdrojů. Na výnosy si nemohou stěžovat. Například výnos ozimé pšenice se pohybuje od 3 do 4,5 t/ha. Vyprodukované obiloviny jsou exportovány do Rakouska, zatímco produkce brambor zůstává v České republice.

Kromě rostlinné produkce mají v Řásné i živočišnou produkci, 70 kusů krav. Je to vlastně spíš zbytek původně dojněného stáda, kterému Jan Marek slíbil zasloužený důchod. Avšak dojněnému skotu v Řásné nejspíš ještě neodzvoni, neboť syn Jan Marek mladší by v budoucnu rád postavil nový krávin a znovu nastartoval chov krav s tržní produkcí mléka.

Kameny se valí

Snad v každém koutě naší země, ale dost možná i kdekoli na této planetě se najde něco, co hospodařícím

zemědělcům přidělává vrásky na čele a znepříjemňuje jim jejich práci. Na pozemcích Jana Marka jsou to kameny. Nicméně stejně jako jinde, i tady je třeba vzít místní specifikum jako fakt a přizpůsobit se. Pozemky Jana Marka s lehkou až střední půdou leží v nadmořské výšce okolo 600 metrů. K jejich zpracování si vybral před čtyřmi roky stroje značky Farnet a se svým výběrem je velmi spokojený, stejně jako s výběrem secího stroje, který je rovněž od českého výrobce společnosti Farnet a. s. „Jak secí stroj, tak i stroje na zpracování půdy dělají dobrou práci,“ říká Jan Marek hned v úvodu našeho rozhovoru. Vyzdvihuje spolehlivost strojů i v náročných kamenitých podmínkách a líbí se mu jejich jednoduchá konstrukce. Plně spokojen je rovněž se servisem, který je rychlý a kvalitní. To je dáno jednak dobrými vztahy s místním prodejcem společností Agrogal, jednak i s dostupností náhradních dílů. Vzhledem k tomu, že Farnet vyrábí své stroje od začátku až do konce přímo v České republice, není třeba čekat na to, až náhradní díl dorazí ze zahraničí, jak tomu může být u konkurenčních firem.

Jan Marek mladší a Jan Marek starší hospodaří v Řásné za pomoci strojů Farnet. Uprostřed je produktový poradce Václav Mytyska

„Kvalita strojů Farnet je dána již použitým materiálem vysokopevnostní zušlechtné oceli a výrobní technologií eXtra STEEL line. Výsledkem jsou stroje s vysokou pevností a pružností konstrukce a přitom s nízkou hmotností a dlouhou životností,“ říká produktový a technologický poradce společnosti Farnet a. s. Václav Mytyska.

Dvě řady radlic

Vhodně zvolený agrotechnický zásah je v systému ekologického zemědělství možná ještě důležitější než při

konvenčním hospodaření a operace zpracování půdy a setí hrají v tomto koncertu první housle. Jan Marek používá k prvním i k druhým podmínkám radličkový kypřič Farnet Duolent. Následuje orba a urovnání pozemku kompaktozem. Pak už může nastoupit secí stroj Falcon, který založí porost.

Radličkový kypřič Duolent dokáže zpracovat půdu až do hloubky 35 cm a vyznačuje se intenzivním míchacím efektem. Ideální pojezdová rychlost je mezi 8–12 km/h. V Řásné s ním

Předsetové kombinátory Kompaktomat jsou v sortimentu společnosti Farnet stálíci a mají za úkol předsetovou přípravu půdy po orbě. Jejich úkolem je jedním přejezdem připravit utužené setové lůžko i dobře urovňat povrch

zpracovávají půdu do hloubky 10–15 cm a agregován je s traktorem Claas Axion 820 s výkonem 270 koní, což je více než dostatečné. V sortimentu společnosti Farnet a. s. je Duolent nabízen jak v nesené, tak tažené verzi od pracovní šířky 2,1–7,9 m. Jan Marek zvolil nesené provedení s pracovním záběrem 4,6 m. Pracovními orgány stroje jsou radlice, které jsou rozloženy do dvou řad. Díky jejich optimálnímu tvaru nabízí stroj nízký tahový odpor a spirálový tvar horního dílu radlic přináší kontrolovaný tok půdy. Dobrou prostupnost stroje a zamíchání i většího množství posklizňových zbytků umožňuje rozteč radlic 420 mm. Pokud jsou radlice opatřeny křídélky, je možné do hloubky 20 centimetrů provést celoplošné podříznutí půdního profilu. Pro kamenité půdy Jana Marka je důležité jištění radlic, které je řešeno pružinou s vysokou odjišťovací silou 450 kg. Jištění je navíc bezúdržbové. Výhodou jsou též radlice z vysokopevnostní oceli vybavené plátky se slinutými karbidy, což snižuje jejich opotřebení. Na dlouhou životnost stroje má vliv robustní rám, jehož nejnamáhanější části jsou rov-

Jan Marek používá k prvním i k druhým podmínkám radličkový kypřič Farnet Duolent a s jeho prací je velmi spokojen. Jednoduchý stroj spolehlivě pracuje i v náročných kamenitých podmínkách, jež se na pozemcích v Ránsné vyskytují

něž vyrobeny z extrémně vysokopevnostních oteruvzdorných ocelí.

Sedm operací jedním přejezdem

Po podmítce by měla následovat orba a Jan Marek tvrdí, že by si jistě koupil pluh Farnet, kdyby společnost Farnet takový stroj ve svém portfoliu měla. Jenže pluh zatím součástí sortimentu Farnet není, a tak dalším strojem z produkce české firmy

v pracovních operacích týkajících se zpracování půdy a setí je kompaktní Kompaktomat v šestimetrovém provedení. Předsetové kombinátory Kompaktomat jsou v sortimentu společnosti Farnet stálíci a mají za úkol předsetovou přípravu půdy po orbě. Jejich úkolem je jedním přejezdem připravit utužené seťové lůžko i dobře urovnat povrch. Ideální pracovní rychlost s Kompaktomatem je 10–14 km/h a pracovní hloubka se

pohybuje do 10 cm. Rodina kombinátorů dostala své označení, protože v sobě kombinuje několik pracovních operací. U Kompaktomatu dochází jediným přejezdem k provedení sedmi pracovních operací, jejichž výsledkem je půda povrchově urovnaná, avšak hloubkově upěchována. V nakypřené půdě je obnovena kapilarita a v požadované hloubce vytvořeno seťové lůžko, přičemž hroudy jsou jemně rozdrčeny a povrch je urovnan do ideální roviny.

Konstrukce stroje je opět řešena tak, aby stroj „něco“ vydržel, a tak na klíčových uzlech rámu nechybí opět vysokopevnostní materiály. Vše začíná robustní přední smykovou lištou, která strhá vrchní vrstvy ornice a rovná povrch. Následuje přední válec pro hrubé rozdrbení hrud. Pak už přebírá žezlo radličková pracovní sekce, která může mít několik podob. Většinou je tvořena dvěma řadami radlic, ale může být i třířadá. Za radličkami, které půdu nakypří, přichází střední smyková lišta, jež má za úkol zkyprěnou půdu urovnat a nerovnosti nasměrovat pod zadní válec k jemnějšímu zpracování. Posledním nářadím, které se dotkne země,

KOMPAKTOMAT

kompletní předsetová příprava jedním přejezdem

Farnet

pracovní záběr
2,5 - 15,7 metru

- » výborné urovnání a zpětné utužení
- » možnost volby z více typů radliček a válců
- » hydraulické ovládání smyků a pracovní hloubky

www.farnet.cz

Na otázku, jaký secí stroj si od společnosti Farmet a. s. pořídit je jediná odpověď. Falcon. Secí stroj Falcon je totiž modulární secí stroj se všestranným využitím

je opět zadní smyková lišta. Jestli jste napočítali celkem tři smykové lišty, pak je to správně. Právě to přináší stroji schopnost dokonale srovnat a rozprostřít i velké nerovnosti.

Na řadu přichází setí

Na otázku, jaký secí stroj si od společnosti Farmet pořídit, je jediná odpověď. Falcon. Secí stroj Falcon je totiž modulární secí stroj se všestranným využitím. Vhodný je do minimalizačních i klasických technologií, zaseje po orbě, do mulče, po podmtice, ale i do půdy bez přípravy. Umožňuje setí technologií strip-till, setí s přihnojeváním a dokonce i variabilní setí nebo setí dvou různých plodin. Zaseje jak obilniny do úzkých řádků, tak například kukuřici do širokých řádků, anebo řepku s hlubokým prokypřením. Zkrátka stačí si jen vybrat správnou konfiguraci.

V Řásné mají secí stroj Falcon ve čtyřmetrové verzi. Zásobník je pouze na osivo a má objem 4000 l. Přihnojeování u modelu secího stroje Jana Marka chybí, neboť v systému ekologického zemědělství není dovoleno. Stroj je vybaven půdozpracující sekci v podobě dvou řad talířů. Následuje pneumatikový pěch, který půdu zpětně lehce utuží, a pak už je na řadě výsevní jednotka. Před dvoukotoučovými secími botkami je zařazen ještě prstový smyk a celou práci zakončuje crosskill válec. Secí botky jsou vybaveny bezúdržbovým jistěním a uloženy jsou přes pryžové segmenty, což přináší dobré kopírování terénu.

Mezi výhody, které Falcon nabízí, patří nízký tahový odpor, a to hlavně díky nízké hmotnosti stroje a také velkým kolům. Kvalitní práce je dána přesným vedením v požadované hloubce a vysoká produktivita zase optimálním objemem zásobníku a vysokou pracovní rychlostí. Pružná konstrukce rámu tlumí rázy a dobře kopíruje terén. Výhodou je snadné, komfortní elektrohydraulické ovládání stroje pomocí terminálu v kabině traktoru. Přímo z kabiny lze nastavit výsevek i pracovní hloubku. V neposlední řadě díky minimu seřizovacích a mazacích míst je také údržba stroje velmi jednoduchá a zvládne ji každý.

Všechny stroje pracují na jedničku

Jan Marek je zemědělství věrný celý svůj život. Stejně tak je věrný i strojům Farmet, které ho přesvědčily svou dobře odvedenou prací. „Podmítnutá pole kypřičem Duolent jsou čistší,“ říká na adresu radličkového kypřiče. Po přejezdu pozemku kompaktozemědělským vozem vypadá pole prý jako zahrádka. Alespoň tak ho jednou označili sousedé, kteří práci kompaktozemědělského vozidla přihlíželi.

„Snad jedinou výtka zůstává absence pluhu v sortimentu společnosti Farmet a. s.,“ říká s nadsázkou Jan Marek. S ním by totiž měl na dvoře jednobarevnou skupinu závěsné techniky na zpracování půdy a setí. Ale kdo ví. Třeba se jednou dočká.

Martina Karásková
Foto firma